پرونده

رادیو ملی امریکا اسرائیل را از نقشه حذف کرد

رادیو ملی امریکا (NPR) نقشه‌ای از خاورمیانه در پایگاه اینترنتی خود منتشر کرده بود که نام «اسرائیل» از روی نقشه حذف و به جای آن «فلسطین» نوشته شده بود.

پایگاه اینترنتی رادیو ملی امریکا که یکی از ایستگاه‌های رادیویی معروف امریکا محسوب می‌شود، پس از انتشار این نقشه به علت فشارهای فراوان مجبور به حذف آن شد. به نوشته روزنامه «جروزالم‌پست» در این گزارش آمده: بعد از انتقاد گسترده صهیونیست‌ها، رادیو عمومی ملی امریکا با حذف نقشه، عذرخواهی و اعلام کرد، این نقشه اشکالات دیگری نیز داشته است، از جمله نام کشورهای ترکیه و قبرس ذکر نشده و به اشتباه اسم پاکستان و افغانستان روی نقشه نوشته شده است. این نخستین بار نیست که رسانه‌ها، رژیم صهیونیستی را از نقشه غرب آسیا حذف می‌کنند. پیش‌تر در یکی از مقالات خود، شبکه سی ان ان، به طور مشابه نام «اسرائیل» را از نقشه غرب آسیا حذف و به جای آن نام فلسطین را استفاده کرده بود. در تحولات دیگر یک نظامی ارشد اسرائیلی از طرح رژیم صهیونیستی برای تقویت استحکام تأسیسات استراتژیک و زیرساختی، در مقابل حملات راکتی و موشکی خبر داد. این منبع اسرائیلی گفت: «فعالیت برای تقویت حفاظت از تأسیسات زیرساختی حساس به زودی آغاز می‌شود؛ اقدامی که به این زیرساخت‌ها امکان می‌دهد حتی در صورت اصابت راکت و موشک، به فعالیت خود ادامه دهند.» موسی ابومرزوق، معاون رئیس دفتر سیاسی حماس یک‌شنبه شب نیز اعلام کرد رژیم صهیونیستی این روزها در ضعیف‌ترین حالات خود قرار دارد. ابومرزوق در صفحه فیس‌بوک خود نوشت: «برای اولین بار شاهد رویارویی (اسرائیل با) جامعه بین‌المللی و مؤسسات حکومتی و محلی آن هستیم و تل‌آویو بیم آن دارد که امورش به سمت آنچه آفریقای جنوبی قبل از فروپاشی‌اش رفت، پیش رود.» از سوی دیگر، ائتلاف گروه‌های مقاومت فلسطین از تمامی گروه‌ها خواست یک مرجعیت و فرماندهی ملی یکپارچه برای انتفاضه مردمی با مشارکت همه گروه‌ها و هیئت‌های ملی حامی گزینه مقاومت در برابر رژیم اشغالگر تشکیل داده و از ایجاد کمیته‌های محلی و مردمی در شهرها، روستاها و اردوگاه‌ها حمایت به‌عمل آورند تا تمامی زمینه‌های حمایت و پشتیبانی از حرکت‌های مردمی و جوانان با هدف تشدید درگیری‌ها با نیروهای اشغالگر و مقابله با جنایت‌ها و شهرک‌سازی رژیم صهیونیستی فراهم شود. این ائتلاف همچنین از گروه‌های فلسطینی خواست تمام توان خود را برای فعالیت‌های انتفاضه و تقویت مقاومت با استفاده از همه ابزارها متمرکز کنند. انتفاضه جدید فلسطینی‌ها در واکنش به حملات صهیونیست‌ها به مسجدالاقصی از اول اکتبر سال گذشته شروع شده و در این مدت ۱۷۰ تن شهید و بیش از ۳هزار و ۵۰۰ تن دیگر زخمی شده‌اند.

دورنما

درخواست ۷ ایالت استرالیا برای خروج از حاکمیت انگلیس

سران هفت ایالت و منطقه در استرالیا در نامه‌ای ضمن درخواست برای تشکیل جمهوری در کشورشان، بر خروج از حاکمیت نظام سلطنتی انگلیس تأکید کردند.

در آستانه جشن ملی استرالیا که همزمان با سالگرد ورود ناوگان دریایی انگلیس به سیدنی در سال ۱۷۸۸ و اعلام حاکمیت انگلیس بر استرالیا برگزار می‌شود، سران هفت منطقه و ایالت استرالیا (این کشور در مجموع از هشت ایالت و منطقه تشکیل شده است)، روز دوشنبه با امضای نامه‌ای خواستار آن شدند که استرالیا از حاکمیت نظام پادشاهی انگلیس خارج شود و نظام جمهوری در این کشور تأسیس گردد. به گزارش خبرگزاری فرانسه، سران این هفت ایالت تأکید کردند برای خروج از حاکمیت نظام سلطنتی انگلیس نباید منتظر مرگ الیزابت دوم ملکه این کشور بمانند. کالین بارنت، نخست وزیر ایالت استرالیای غربی، تنها مسئول ایالتی یا منطقه‌ای استرالیا بود که این نامه را امضا نکرد، اما ضمن تأکید بر حمایت خود از تأسیس نظام جمهوری در استرالیا اعلام کرد شرایط مناسب برای این کار هنوز در کشور فراهم نشده است. مسئولان ایالتی و منطقه‌ای استرالیا این نامه را در چارچوب پویش گسترده‌ای که «جنبش جمهوری استرالیا» آغاز کرده است، امضا کرده‌اند. مالکولم ترنبال، نخست وزیر استرالیا نیز حمایت خود را از تشکیل نظام جمهوری در کشورش اعلام کرده است. پیتر فیتز سایمونز، رئیس پویش جنبش جمهوری در استرالیا در برنامه‌ای در تلویزیون سراسری این کشور اعلام کرد تمام مسئولان سیاسی استرالیا از اصل نظام جمهوری در کشور حمایت می‌کنند. وی افزود: هرگز در گذشته مسئولان سیاسی استرالیا برای گشودن یک فصل جدید در حیات سیاسی کشور تا این اندازه هماهنگ و هم‌عقیده نبوده‌اند. این در حالی است که ترنبال اعلام کرد ایجاد تغییر رژیم سیاسی در کشور در حال حاضر یک اولویت فوری محسوب نمی‌شود. وی در گذشته اعلام کرده بود برای برگزاری همه پرسی جدید در استرالیا باید منتظر روی کار آمدن یک حاکم جدید در انگلیس باشیم. اما جی ویتریل نخست وزیر ایالت استرالیای جنوبی اعلام کرد رعایت احترام ملکه الیزابت به معنای آن است که اجازه دهیم خود ملکه تغییر نظام سیاسی در استرالیا را رهبری کند. به رغم اینکه قدرت ملکه انگلیس در استرالیا اساساً جنبه تشریفاتی دارد و ملکه انگلیس نیز در استرالیا طرفداران زیادی دارد، نظام سلطنتی از نظر برخی شهروندان استرالیا نوعی آناکرونیسم (ناهمزمانی) است و با مقتضیات و ارزش‌های زمانی و مکانی کاملاً مغایرت دارد.

اخبار کوتاه

■ فرمان تیر برای مقابله با معترضان مصری

در سالروز انقلاب ۲۵ ژانویه سال ۲۰۱۱ مصر که به سقوط «حسنی مبارک» از قدرت منجر شد، احمد ابو الفتوح، فرمانده امنیتی استان سوهاج مصر اعلام کرد تدابیر شدید امنیتی در اطراف ساختمان‌های دولتی و امنیتی ایجاد شده است و به نیروهای مستقر در این مراکز مجوز داده شده در صورت حمله معترضان به ساختمان‌های دولتی و غیردولتی به سوی آنها تیراندازی کنند. پیشتر نیز وزارت کشور مصر از آماده‌باش کامل نیروهای خود در سراسر کشور خبر داده و گفته بود وظیفه این نیروها تلاش برای حفظ امنیت شهروندان است و با هرگونه اقدام خارج از قانون برخورد خواهد شد.

■ ۱۵ سال حبس برای ۵۷ معارض بحرینی

دادگاه رژیم آل‌خلیفه در تازه‌ترین احکام خود علیه معارضان، ۵۷ تن از آنها را به اتهام شورش به ۱۵ سال حبس محکوم کرد. بحرین از ۱۴ فوریه سال ۲۰۱۱ شاهد انقلاب مردمی علیه رژیم آل‌خلیفه است. مردم خواهان آزادی، برقراری عدالت و رفع تبعیض و روی کار آمدن نظامی منتخب در کشورشان هستند. رژیم بحرین برای خاموش کردن شعله اعتراضات شمار زیادی از رهبران مخالف را بازداشت و با پرونده‌سازی به زندان‌های طولانی‌مدت محکوم کرده است. دولت منامه روز شنبه نیز در اقدامی شیخ علی سلمان، رهبر جریان الوفاق بحرین که در زندان آل خلیفه به سر می‌برد را از ملاقات با خانواده‌اش محروم کرد.

■ کره‌جنوبی محدودیت‌های تجاری با ایران را لغو کرد

به دنبال رفع تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران، دولت کره‌جنوبی نیز اعلام کرد سئول محدودیت‌هایش در زمینه تجارت و سرمایه‌گذاری در ایران را رفع می‌کند. نهادها و وزارتخانه‌های درگیر در تحریم‌های ایران از جمله وزارت دارایی، وزارت خارجه و وزارت تجارت و بانک کره یک‌شنبه شب طی یک بیانیه خبری اعلام کردند آنها محدودیت‌های تجاری با ایران را لغو می‌کنند. این اقدام به شرکت‌های این کشور اجازه می‌دهد برای حضور در صنعت نفت و گاز ایران که احتمالاً با رفع تحریم‌ها بسیار رقابتی خواهد بود، تلاش کنند.

گزارش یک

تمکین امریکا به حق اسد پشت درهای بسته

کری به معارضان: حق اسد است وارد انتخابات شود

به تعویق افتادن مذاکرات صلح سوریه که قرار بود دیروز در ژنو برگزار شود، کاخ سفید را نگران کرده تا جایی که جان کری وزیر خارجه امریکا در نشست اخیر خود با معارضان سوری در ریاض، صراحتاً به آنها گفته امریکا بیشتر از این نمی‌تواند کاری بکند و با حضور اسد در انتخابات موافق است.

به گزارش «جوان»، «ریاض نعسان آغا» سخنگوی هیئت عالی مذاکرات سوریه در گفت‌وگویی که سایت رادیو روزنه (عربی) صدای آن را در سایت خود قرار داده، گفته که جان کری وزیر خارجه امریکا در نشست پشت درهای بسته روز یک‌شنبه معارضان سوری در ریاض، معارضان سوری را در وضعیت بلاتکلیفی قرار داده و به آنها گفته است: «امریکا بیشتر از این نمی‌تواند کاری انجام دهد.» ریاض نعسان می‌گوید که جان کری در این نشست گفته که معارضان در طول این مدت «امتیازات و عقب‌نشینی‌های بزرگی انجام داده‌اند... از شعار رفتن اسد به مرحله ماندن او بر سر کار در یک دوره محدود تا هموار شدن راه‌حل سیاسی.» وزیر خارجه اوباما سپس به معارضان گفته است: «این حق اسد است که وارد انتخابات شود و اگر شما می‌توانید، کاری بکنید که او پیروز نشود.» انتشار این سخنان کری از قول معارضان سوری در شرایطی انجام می‌شود که گفت‌وگوهای صلح ژنو به خاطر اختلاف نظر با سعودی‌ها بر سر ترکیب فهرست گروه‌هایی که باید در مذاکرات شرکت کنند، به تعویق افتاده است. سعودی‌ها تأکید دارند که گروه‌هایی مانند جیش الاسلام نیز باید در مذاکرات حضور داشته باشند؛ موضوعی که روسیه و ایران با آن مخالفت کرده‌اند. البته جان کری وزیر خارجه امریکا روز دوشنبه در لائوس گفت که این گفت‌وگوها ظرف ۷۲ ساعت آینده برگزار خواهد شد و با سرگئی لاوروف همتای روس خود نیز تلفنی گفت‌وگو کرد و بنابر بیانیه وزارت خارجه روسیه، دو طرف بر لزوم برگزاری سریع‌تر مذاکرات صلح تأکید کرده‌اند. برخی منابع سازمان ملل نیز گفته‌اند مذاکرات روز ۲۹ ژانویه (جمعه همین هفته) برگزار خواهد شد.

جان کری دیروز در لائوس به سخنانی که از او نقل شده، به طور غیرمستقیم پاسخ داد ولی نحوه پاسخ دادن او نیز ناقض سخنانی نیست که «ریاض نعسان آغا» سخنگوی هیئت عالی مذاکرات سوریه از قول او نقل کرده است. به گزارش سی بی اس‌نیوز، کری وجود اختلاف نظر بین کشورهای حامی معارضان را تکذیب کرده و گفته حمایت امریکا از معارضان بشار اسد، سفت و سخت است. کری می‌گوید: «به نظر من اینها فقط تنش است. این حرف‌هایی است که وقتی افراد نگران می‌شوند، از آنها می‌شنوید.» وی افزود: «موضع ایالات متحده تغییری نکرده است. ما همچنان از معارضان حمایت می‌کنیم. ما کماکان به لحاظ سیاسی، مالی و نظامی از آنها حمایت می‌کنیم. ما به طور کامل آنان را تقویت کرده‌ایم. من نمی‌دانم این حرف‌ها از کجا می‌آید.» وزیر خارجه امریکا این بار همان جملاتی را بیان کرد که ایران و روسیه نیز بارها بر آن تأکید دارند، هر چند منظور او متفاوت است: «این مربوط به سوری‌ها می‌شود که تصمیم بگیرند چه اتفاقی برای اسد بیفتد. آنها خودشان مذاکره‌کننده هستند و آنها هستند که درباره آینده تصمیم می‌گیرند.» او با اشاره به جلسه روز یک‌شنبه با معارضان سوری گفت که به آنان توضیح داده ترکیب حکومت انتقالی باید براساس توافق طرفین انجام شود: «من به آنها گفتم که شما (حق) و تو دارید، همانطور که او (اسد) دارد، بنابر این شما خودتان باید تصمیم بگیرید که چطور به جلو حرکت کنید.» وزیر خارجه امریکا گفت: «من در این کش و قوس علنی نخواهم افتاد. این هیچ معنایی ندارد. ما باید بدون پیش‌شرط به مذاکرات برویم و برای آتش‌بس و دسترسی انسانی، وارد بحث شویم.»

■ مخالفان سوریه: به فشارها پاسخ قاطع می‌دهیم

جان کری برای از سرگیری مذاکرات ژنو، علاوه بر روس‌ها با مولود چاووش اوغلو وزیر خارجه ترکیه نیز تلفنی گفت‌وگو کرد. همسو با امریکا، کمیسیون اروپا نیز پس از نشست مشترک اتحادیه اروپا و ترکیه در آنکارا بیانیه‌ای صادر کرد که در بخشی از آن بر فوریت از سرگیری مذاکرات جهت پایان دادن به بحران سوریه تأکید شده است. در مقابل، معارضان سوری می‌گویند که تحت تأثیر فشارهای امریکا قرار نخواهند گرفت. به گزارش شبکه خبری روسیا الیوم، محمد علوش، مذاکره‌کننده ارشد هیئت مخالفان سوریه در مذاکرات صلح «ژنو۳» نیز تأیید کرده که امریکا فشارها را بر معارضان برای شرکت در مذاکرات صلح تشدید کرده است ولی گفته معارضان قاطعانه به این فشارها پاسخ خواهند داد. وی گفت: جان کری، وزیر خارجه امریکا با مسئولانی از هیئت عالی مذاکره‌کنندگان دیدار کرده تا بر آنها برای کنار گذاشتن خواسته‌هایشان و رفتن به مذاکرات فشار بیاورد. علوش تأکید کرد که مخالفان پاسخ قوی را به اعمال فشارهای واشنگتن خواهند داد. وی جزئیات دیگری را در این باره ذکر نکرد.

■ امیرعبداللهیان: رویکرد عربستان سازنده نیست

معاون وزیر خارجه کشورمان لجاجت عربستان سعودی را برای وارد کردن برخی تروریست‌های شناخته شده، به اسم معارض در گفت‌وگوهای سوریه رویکردی غیرسازنده خواند. به گزارش فارس، خانم «سیگرید کاگ» نماینده ویژه دبیرکل سازمان ملل در امور لبنان با حسین امیرعبداللهیان معاون عربی و آفریقای وزارت امور خارجه دیدار و رایزنی کرد. در این ملاقات حسین امیرعبداللهیان، لجاجت عربستان سعودی را برای وارد کردن برخی تروریست‌های شناخته شده، به اسم معارض در گفت‌وگوهای سوریه رویکردی غیرسازنده خواند و گفت: تروریست‌هایی که رویکردهای مجرمانه و شناخته شده داشته‌اند، نمی‌توانند با نقاب جدید قصد ورود به عرصه‌های سیاسی و حاکمیتی داشته باشند و این رفتار اقدامی تحمیلی و مغایر با خواسته‌ها و اراده قاطبه مردم سوریه است.

■ کنترل ارتش بر منطقه شیخ مسکین

ارتش سوریه با حمایت جنگنده‌های روسی و نیروی هوایی سوریه توانست دیروز منطقه استراتژیک شیخ مسکین در شمال درعا را آزاد کند که این منطقه از مهم‌ترین مقرهای افراد مسلح در جنوب سوریه به شمار می‌آمد. به گزارش ایسنا، یک منبع میدانی در مصاحبه با خبرگزاری اسپوتنیک گفت: نیروهای ارتش سوریه و نیروهای همپیمان آن توانستند کنترل خود بر شهر شیخ‌مسکین را پس از درگیری‌های شدید با چندین گروه مسلح، کامل کنند. وی گفت: در روزهای اخیر افراد مسلح پس از عقب‌نشینی از دهها موضع که از سال‌های گذشته در آنها مستقر بودند، خسارت‌های شدیدی را متحمل شدند. اختلافات میان گروه‌های مسلح افزایش یافته است. پس از استقرار ارتش در مرزها و گذرگاه‌های اصلی که متصل به اردن است، حمایت گسترده‌ای که از این افراد مسلح صورت می‌گرفت، کم شده است. این منبع افزود: پس از کنترل بر محله شمالی و جنوبی و مدرسه ضاحیه و رسیدن به مرکز شیخ‌مسکین، یگان‌های نظامی عملیات پاکسازی و مین‌زدایی و خنثی کردن بمب‌ها را به ویژه در حومه غربی این منطقه آغاز کردند.

خبر

اوباما: می‌توانستم هم دوباره رئیس‌جمهور نمی‌شدم

باراک اوباما، رئیس جمهور امریکا گفت، اگر می‌توانستم هم برای بار سوم در انتخابات ریاست جمهوری امریکا نامزد نمی‌شدم.

اوباما در جریان مصاحبه با شبکه خبری سی.بی.اس گفت که به دنبال نامزدی برای بار سوم در انتخابات ریاست جمهوری امریکا نیست چون مطمئن است اوضاع از آن زمانی که به قدرت رسیده، بسیار بهتر است. اوباما تأکید کرد: «مسئله‌ای که باعث خوشحالی من درباره دوران ریاست جمهوری‌ای می‌شود که در ژانویه ۲۰۱۷ به پایان می‌رسد این است که فرصت دارم از این «حباب» خارج شوم. منظورم اوضاع امنیتی و بررسی‌های زیاد درباره سفرها و خروجم از کاخ سفید است.»

عربستان میانجیگری پاکستان را هم رد کرد

«عادل الجبیر» در سخنانی هرگونه میانجیگری پاکستان برای بهبود روابط میان ریاض و تهران را رد کرد.

به گزارش خبرگزاری رسمی عربستان (واس)، «عادل الجبیر» وزیر خارجه رژیم سعودی در سخنانی برخی اظهارات پیرامون تعیین پاکستان به عنوان میانجی میان ایران و عربستان را رد کرد. بر اساس این گزارش، وی در این زمینه تصریح کرد: چیزی به نام میانجیگری پاکستان برای بهبود روابط میان تهران و ریاض وجود ندارد. وزیر خارجه رژیم سعودی در بخش دیگری از سخنانش بار دیگر ادعا کرد که ایران باید از حمایت تروریسم دست بکشد، بدون اینکه اشاره‌ای به تجهیز و حمایت ریاض از تروریست‌های سلفی در سوریه و عراق کند.

خبر

تروریست‌های القاعده در حال غارت و چپاول اموال مردم یمن

حملات عربستان سعودی و متحدانش به یمن بسترهای لازم را برای رشد و تقویت تروریست‌های القاعده فراهم کرده است.

گزارش‌های رسانه‌ای از ناامنی گسترده و چپاول اموال مردم به دست تروریست‌های القاعده در مرکز استان لحج حکایت دارد. حملات ائتلاف سعودی به یمن در حالی ادامه دارد که به دلیل فراهم بودن زمینه‌های جغرافیایی، سیاسی و اجتماعی در یمن، القاعده حضوری گسترده در این کشور پیدا کرده و این حملات به بهبود فضا برای تشدید فعالیت‌های تروریستی کمک کرده است. منابع یمنی روز دوشنبه اعلام کردند گروه تروریستی القاعده کنترل شهر الحوطه، مرکز استان لحج را در دست گرفته است و در حال حاضر تنش و درگیری در این شهر بالا گرفته و افراد مسلح در حال غارت و سرقت هستند. به گزارش شبکه خبری المیادین، القاعده پیش از کنترل بر شهر الحوطه، مرکز پلیس این شهر را منفجر کرده بود اما به گفته منابع این مقر از نیروهای پلیس تخلیه شده بود و انفجار تلفاتی به دنبال نداشت. ائتلاف متجاوز سعودی مدعی شده بود با تسلط بر استان‌های عدن و لحج امنیت را در این استان‌ها برقرار کرده است. در حال حاضر با گسترش نفوذ داعش و القاعده در مناطق جنوبی یمن، نهادهای وابسته به دولت مستعفی دیگر توانایی کنترل اوضاع را ندارند. با آغاز حملات عربستان به یمن و از بین رفتن ساختار ارتش این کشور القاعده شهر المکلا مرکز استان حضرموت را به اشغال خود درآورد. القاعده که در برخی از مناطق یمن از جمله در استان ابین و استان حضرموت طی سال‌های اخیر حضور داشته است، از حمله عربستان به عنوان فرصتی برای افزایش اعضا و تقویت موقعیت خود بهره گرفته است. افزایش فعالیت گروه‌های تروریستی مانند القاعده در کشورهای منطقه با توجه به خطر گسترش این گروه‌ها برای امنیت منطقه، می‌تواند بر دامنه بی‌ثباتی در خاورمیانه بیفزاید. از سوی دیگر، ارتش و کمیته‌های مردمی با موشک کاتیوشا مجتمع دولتی در شهر الربوعه عربستان را هدف قرار دادند. پایگاه خبری «العهد»، گزارش داد که در پی این عملیات دست کم ۳۰ نظامی سعودی کشته و زخمی شده‌اند و پنج خودروی نظامی آنها منهدم شده است. شبکه الاخباریه عربستان نیز اعلام کرد سعد السبیعی، یکی از فرماندهان نظامی عربستانی در شهر الربوعه در نجران در درگیری با نیروهای انصارالله کشته شده است.

گزارش ۲

اشرف غنی: داعش را دفن می‌کنیم!

هنوز سرنوشت مذاکره دولت با طالبان مشخص نیست و شرایط به شدت پیچیده است اما قدرت‌گیری داعش در افغانستان همچنان ادامه دارد و در این شرایط طبیعی است دولت افغانستان از زبان رئیس جمهورش به تهدید داعش بپردازد تا طالبان دچار این وسوسه نشود که چون دولت می‌خواهد به هر نحو به خاطر مقابله با داعش به صلح برسد در مذاکرات به دنبال امتیازگیری بیشتر باشد.

اشرف غنی رئیس جمهور افغانستان در اظهاراتش بزرگ‌ترین اشتباه داعش را مقابله با مردم افغانستان دانسته و قول داد که گروه داعش را که شاخه محلی آن با نیروهای دولتی و شبه‌نظامیان طالبان درگیر شده است «دفن» کند.

وی با اشاره به اینکه داعش «یک پدیده افغان نیست» گفت: داعش یک پدیده افغان نبوده و نیست چرا که جنایات آن باعث «رویگردانی» مردم از این گروه شده است. غنی افزود: داعش اشتباه کرده با ملت افغانستان طرف شده است اما بداند افغان‌ها حالا با انگیزه انتقامجویی با آنها می‌جنگند. غنی در ادامه خواستار اقدامات منطقه‌ای و بین‌المللی علیه داعش شد و اظهار داشت: نمی‌توان انکار کرد که ما اکنون با خطرات قابل توجهی روبه‌رو هستیم، چرا که مقدار زیادی از دیپلماسی ما با هدف ایجاد اجماع منطقه‌ای انجام شده و منطقه‌ای که وارث خصومت‌های قبلی و رفتارهای کوته‌بینانه است نیازمند تلاش و تمرکز بیشتری می‌باشد. غنی هشدار داد: اگر گفت‌وگوهای صلح با طالبان شروع نشود نبردها تا ماه آوریل شدت خواهد گرفت و تبعات آن در سراسر منطقه حس خواهد شد و این خطر بزرگی برای ما خواهد بود چرا که زمان با ما یار نیست و همه ما می‌فهمیم فوریه و مارس از ماه‌های حیاتی برای ما هستند.

■ پیش‌شرط‌های طالبان قبول نیست

معاون سخنگوی ریاست جمهوری افغانستان گفت که مذاکرات صلح براساس نشست‌های سه‌جانبه و چهارجانبه پیش خواهد رفت و کابل پیش شرط‌های مطرح شده طالبان در قطر را قبول ندارد. «ظفر هاشمی» معاون سخنگوی رئیس‌جمهور افغانستان گفت: پیشبرد مذاکرات صلح بر حسب نشست‌های چهارجانبه و سه‌جانبه برگزار شده صورت خواهد گرفت. وی افزود: دولت افغانستان پیش‌شرط‌های طالبان در کنفرانس پگواش را قبول ندارد. معاون سخنگوی ریاست جمهوری افغانستان در مورد پیش‌شرط طالبان مبنی بر لغو تحریم‌های سازمان ملل بیان کرد: این شرط بستگی به معیارهای خاصی مانند کاهش خشونت دارد. در نشست‌های برگزار شده میان نمایندگان امریکا، چین، پاکستان و افغانستان اعلام شد که هیچ پیش‌شرطی برای آغاز مذاکرات صلح وجود نداشته باشد.

نگاه

دکتر سید نعمت‌الله عبدالرحیم‌زاده

شراکت بارزانی در آرزوهای داعش

سر مارک سایکس بریتانیایی و فرانسوا ژرژ پیکوی فرانسوی دو دولتمرد اروپایی بودند که از همان اوایل جنگ جهانی اول و مصائب آن در فکر نقشه خاورمیانه بعد از جنگ بودند. این دو به منطقه خاورمیانه آشنایی داشتند و نگاهشان به امپراتوری عثمانی ـ متحد آلمان در جنگ ـ بود که با سقوط این امپراتوری چه نقشه‌ای را برای سرزمین‌های تحت تصرف آن بکشند. مذاکرات محرمانه این دو در نیمه جنگ به ثمر نشست و در ماه مه ۱۹۱۶ منجر به توافقی شد که از آن به عنوان توافق سایکس-پیکو (Sykes-Picot Agreement)، یاد می‌شود. این توافق مبنای اساسی نقشه سیاسی خاورمیانه را تعیین کرد و با استقلال کشورهای عربی از استعمار بریتانیایی-فرانسوی حدود کشورها و دولت‌های عربی را مشخص کرد. حدود چهار ماه دیگر به یک‌صدسالگی این پیمان مانده و صدایی از اقلیم کردستان عراق به گوش می‌رسد که به جد خواستار بازنگری در آن است.

مسعود بارزانی، رئیس اقلیم کردستان عراق در مصاحبه با روزنامه انگلیسی گاردین گفته که سایکس-پیکو شکست خورده و از رهبران جهان خواسته با توافق بر سر چارچوب جدیدی، راه را برای یک دولت کرد هموار کنند. او دلیل خود را در واقعیات موجود در دو کشور عراق و سوریه دانسته که به دلیل همین توافق به وضعیت فعلی دچار شده‌اند و به نظرش، قدرت‌های جهانی و منطقه‌ای نیاز به توافق جدیدی دارند تا از جوامع عراق و سوریه محافظت کند که تقسیم‌بندی‌ها در این دو کشور بر مبنای خطوط اجتماعی-فرقه‌ای شکل گرفته است. کفاح محمود، مشاور رسانه‌ای بارزانی، پا را فراتر از رئیس خود برداشته و دیگر از رهبران جهان چنان درخواستی ندارد بلکه ترسیم نقشه‌های جدید در خاورمیانه را حتمی می‌داند و در این مورد گفته: «جامعه بین‌المللی پذیرفته است که عراق و علی‌الخصوص سوریه، هرگز دوباره متحد نخواهند شد و ثابت شده است همزیستی اجباری در این منطقه اشتباه بوده است.» قبل از هر چیز، باید گفت که این اولین باری نیست که بارزانی از استقلال منطقه کردستان از عراق می‌گوید بلکه او این حرف را از جولای ۲۰۱۴ مطرح کرد و تا حالا هم چندین بار و به بهانه‌های مختلف این موضوع را مطرح کرده است. او آن موقع نمایندگان مجلس محلی اقلیم را مورد خطاب قرار داد و از آنان درخواست کرد با بررسی موضوع همه‌پرسی استقلال زمینه برگزاری آن را فراهم کنند، هر چند بعد خبری از این مجلس شنیده نشد اما او موضوع را تکرار کرد تا اینکه حالا رهبران جهان را مورد خطاب قرار داده و از آنها تقاضای توافقی جدید با نقشه سیاسی تازه‌ای برای منطقه بکند. همان قدر که آن درخواست بیش از ۱/۵ سال قبل او نمایشی بود، باید درخواست فعلی او را هم نمایشی دانست زیرا رهبران جهان و به خصوص رهبران درگیر با تروریسم آنقدر دغدغه مبارزه با داعش را دارند که حاضر نیستند با گوش دادن به این درخواست و اجابت آن حساسیت کشورهای منطقه را برانگیزند و همراهی منطقه‌ای را در مبارزه با داعش از دست بدهند. نکته دیگر حرف‌های بارزانی در اشاره به کشورهایی است که به گفته وی، قبل از این مخالف چنین درخواستی بوده‌اند اما حالا نظر خود را نسبت به مرزهای کنونی دولت اقلیم کردستان تغییر داده‌اند. از یک نگاه کلی به کشورهای منطقه‌ای و غیرمنطقه‌ای می‌توان دریافت که کشورهای مورد نظر او در منطقه به جز ترکیه و رژیم صهیونیستی کشور دیگری نمی‌تواند باشد و در مورد کشورهای غیرمنطقه‌ای هم نمی‌توان نشانه مشخصی برای تأیید حرف او پیدا کرد، مگر اینکه مصاحبه یک روزنامه انگلیسی رگه‌ای از ارتباط بین درخواست او با سیاست‌های منطقه‌ای بریتانیا را نشان بدهد. دولت ترکیه از ابتدای مداخله در سوریه و عراق به دنبال بازخوانی سایکس-پیکو بوده به خصوص مناطقی مثل موصل یا بخش‌هایی در شمال سوریه که هنوز طمع به آنها دارد و نیت رژیم صهیونیستی هم از این بازخوانی نکته‌ای پنهانی نیست زیرا تل‌آویو همیشه می‌خواسته با ترسیم نقشه سیاسی جدید خاورمیانه، کشورهای کوچک و ضعیف منطقه‌ای خلق بشوند و امنیتش را به این صورت تأمین کند. نکته در اصل مسئله کردها در حرف بارزانی و درخواست او است. به نظر می‌رسد او بازخوانی سایکس-پیکو را نه برای منطقه و حتی کردهای منطقه بلکه تنها برای اقلیم خود می‌خواهد تا با این کار عنوان پدر اقلیم را فتح کند. نکته آخر در همخوانی کامل درخواست او با شعار داعش است چرا که بازخوانی سایکس-پیکو بسیار قبل‌تر از بارزانی توسط داعش مطرح شده و روزی که این گروه بر دو سوی مرز بین عراق و سوریه تسلط یافت از سقوط سایکس-پیکو گفت. در واقع بارزانی به جای توجه به پدیده شوم تروریسم و مبارزه با داعش، درخواستی را مطرح می‌کند که زخم موجود را عمیق‌تر می‌کند و مشکلی سنگین‌تر را بر بار منطقه اضافه می‌کند.

واکنش

واکنش عراقی‌ها ریاض را به عقب‌نشینی مجبور کرد

سیاستمداران، دولت و مردم عراق چنان درسی به سفیر عربستان سعودی دادند که نه تنها مجبور به عقب‌نشینی از اظهارات خود شد بلکه وزیر خارجه عربستان سعودی در اظهاراتی متناقض اعلام کرد اظهارات سفیر این کشور بازتاب‌دهنده موضع ریاض نیست.

به گزارش «جوان» اعتراضات به اظهارات مداخله‌جویانه سفیر عربستان در امور داخلی عراق روز دوشنبه نیز ادامه یافت. نوری المالکی نخست وزیر سابق و رئیس ائتلاف دولت قانون در واکنش به اظهارات تفرقه‌افکنانه سفیر عربستان گفت که وی لباس دیپلماسی را از تن بیرون کرده و به جای آن لباس افراط طایفه‌گری پوشیده است. مالکی تصریح کرد: مواضع عربستان و خط مشی افراطی و تحریک‌کننده آن برای درگیری‌های طایفه‌ای در سایه بحران‌های منطقه، موجب می‌شود آن برای اظهارنظر درباره مسائل عراق یا هر کشور عربی دیگری، شایسته نباشد. حکام سعودی به‌ویژه پس از موفقیت عراق در ناکام گذاشتن توطئه داعش و همسویی جامعه بین‌الملل با بغداد در مبارزه با تروریسم، از مشکل درک شرایط و رویکردهای منطقه‌ای رنج می‌برند. «ثامر السبهان» سفیر عربستان در عراق روز شنبه اظهاراتی خارج از عرف دیپلماتیک علیه نیروهای حشد الشعبی که شاکله آن را شیعیان تشکیل می‌دهند، مطرح کرد. وی در گفت‌وگویی ویژه با شبکه «السومریه نیوز»، اظهار داشت: «مخالفت کردها و اهالی الانبار با ورود نیروهای بسیج مردمی (الحشد الشعبی) به مناطقشان بیانگر عدم مقبولیت این نیروها در جامعه عراقی است.» در پی این موضع، مردم، سیاستمداران و دولت عراق واکنش قوی و منسجمی از خود نشان دادند. وزارت خارجه عراق بلافاصله السبهان را احضار کرد. سازمان حشد الشعبی (بسیج مردمی) هم در بیانیه‌ای اظهارات سفیر عربستان را خارج از تمامی مرزها و عرف‌های دیپلماتیک توصیف کرده که از مقاصد از پیش برنامه‌ریزی شده برای اعزام سفیر کشوری که حامی تروریسم است، نشئت می‌گیرد. همچنین خیلی از احزاب و تشکل‌های عراقی هم با انتشار بیانیه‌ای اظهارات سفیر عربستان را محکوم کردند و در عین حال مردم عراق با تجمع در مقابل سفارت عربستان خواستار اخراج السبهان شدند. در پی این واکنش عراقی‌ها، سفیر عربستان از مواضع خود عقب‌نشینی کرد. السبهان روز دوشنبه به روزنامه «الریاض» گفت که قصد دخالت در امور داخلی هیچ کشوری را نداشته است. در همین حال وزیر خارجه عربستان در اظهاراتی متناقض سعی کرد مواضع السبهان را جدا از پادشاهی آل سعود نشان دهد. «عادل الجبیر» وزیر خارجه عربستان سعودی در جریان دیدار با ابراهیم جعفری همتای عراقی خود در حاشیه نشست همکاری کشورهای عربی و هند به میزبانی بحرین با یکدیگر دیدار و اظهارات «ثامر السبهان» سفیر عربستان در «بغداد» را رد کردند. دفتر اطلاع‌رسانی وزیر خارجه عراق با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد دو طرف درباره چندین مسئله مشترک از جمله اظهارات تفرقه‌افکنانه و مداخله‌جویانه اخیر السبهان در بغداد، گفت‌وگو کردند. در این بیانیه تأکید شده است که این اظهارات مبتنی بر اطلاعاتی نادرست و دخالت آشکار در امور داخلی عراق و عبور از تمامی شایستگی‌های دیپلماتیک است. هر دو وزیر خارجه نیز این اظهارات را رد و اعلام کردند این اقدام به نفع روابط مشترک میان دو کشور نیست و باید از تکرار آنها در آینده جلوگیری شود.